

ה"מבראשית" של מפעל ההתיישבות ביש"ע, מה היה בהתחלה באותם חבלי ארץ - שוממים וריקים, וחושך על פני תהום, ואילו היום הם הולכים, מתמלאים וגדלים באור, בעשייה, בהתיישבות, בטבע, ובאוכלוסייה, ולהבין שאנו מתקדמים כל הזמן. גם אם יש מדי פעם מכשול, ההתיישבות ב"ה חזקה דיה כדי לעקוף אותו ולהמשיך בתהליך שיבת עם ישראל לארצו. לצד הפעילות ההתיישבותית הענפה, פנתה מועצת יש"ע לפתח גם את ההסברה הערכית והפנימית של הקשר שבין כל הדורות לבין חבלי יהודה ושומרון. בבואם לבדוק את הלכי הרוחות בקרב הציבור בישראל גילו הגורמים המקצועיים יחד עם ראשי ההתיישבות, כי למרות מה שלכאורה ניבט מהתקשורת, בעם ישראל עודנה מנשבת אותה רוח בראשיתית, ויש בו כמיהה וצימאון אמיתי לערכים ולעומק,

להתחיל מבראשית

וכך פתחו במסע הסברה שכל כולו, הוא ספר בראשית.

אנו סבורים כי מעבר לטיעונים הביטחוניים, זוהי השעה לחזור ל"בראשית", לאמת הפשוטה שלנו על הקשר בין עם ישראל לארץ ישראל בכלל, ובפרט למרחבי יהודה ושומרון, ערש לידתו על עם ישראל, שבהם התהלכו האבות והאמהות, וגיבורי האומה. זו השעה לחזור לספר בראשית ולרש"י הראשון על הפרשה בדיבור המתחיל 'בראשית': "אמר רבי יצחק: לא היה צריך להתחיל את התורה אלא מהחודש הזה לכם שהיא מצוה ראשונה שנצטוו בה ישראל, ומה טעם פתח בבראשית? משום (תהלים, קי"א) כח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים. שאם יאמרו אומות העולם לישראל, ליסטים אתם שכבשתם ארצות שבעה גוים, הם אומרים להם: כל הארץ של הקב"ה היא, הוא בראה ונתנה לאשר ישר בעיניו, ברצונו נתנה להם וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו" - ולא להתבייש. עלינו להשתמש ברש"י הראשון בהסברה מול הציבור הישראלי ומול כלל העולם.

לכן במסע ההסברה החדש של מועצת יש"ע מככבים "גיבורי ספר בראשית: אברהם שרה ושלוש המלאכים מפרשת "וירא", יעקב וחלומו בבית אל בפרשת "ויצא", רחל אמנו וקבורתה בבית לחם בפרשת "וישלח", יוסף הצדיק בעמק דותן בפרשת "וישב", ויחד עמם גם דבורה הנביאה בהר אפרים, המשכן בתל שילה, דוד המלך בחברון, ועד יהודה המכבי בבית חורון. הם נושאי המסר של מסע ההסברה על כך ש"יהודה ושומרון - הוא הסיפור של כל יהודי", והם - הניבטים משלטי חוצות ענקיים ומכרזות עליגבי אוטובוסים, ובתשדירי הרדיו - הם אומרים לנו, ולציבור במדינת ישראל - שאם יאמרו ליסטים אתם, גזולה היא בידכם, כיבוש, שלטון על עם אחר וכו' נאמר אנו ברצונו נתנה להם וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו". להתחיל מבראשית... ●

מדי שנה אנו חוזרים אל הרגעים הללו, אל המעמד הקדום, אל הפסוקים המתארים את בריאת העולם, את תהליך היצירה, היש מאין, טבע והאדם, פרשת בראשית. לפעמים במהלך הדרך אנו צריכים רגע לעצור הכל, להיזכר ב"בראשית", ולהתבונן על הדרך שעברנו מאז. להיזכר בראשונות ובהתחלה - על כל הדברים הטובים, החידוש, הרענונות, הטריות, ויחד עם זאת גם על הדברים שעוד חסרו אז ואותם השלמנו עם הזמן כמו הניסיון שצברנו, ההתפתחות, וההתקדמות. כל שנה אנחנו קוראים את פרשת בראשית, ובכל שנה אנחנו נמצאים במקום אחר כאשר אנו קוראים על בריאת העולם, מקום גבוה יותר. העולם הולך ומתקדם.

מדי שנה אנו חוזרים על ההתחלה, על הבראשית כדי לנסות ולשלב בין השניים - בין המקום שבו אנו נמצאים כיום, עם הניסיון, הוותק, ופרספקטיבת השנים, אך יחד עם זאת עדיין לא לחוש תחושת עייפות ולא את אלא תחושה של התחדשות ורענונות כמו אז, בהתחלה. **"היום הזה, ה' אלקיך מצוץ לעשות את החקים האלה"** (דברים כ"ו, ט"ז) - מפרש רש"י "בכל יום יהיו בעיניך חדשים, כאילו בו ביום נצטווית עליהם". ביראת שמים, בתורה ובמצוות, במשפחה ובזוגיות, בעבודה. **וכך גם ביישוב ארץ ישראל. להסתכל אחורה לעבר שנים רבות של עשייה ברוכה המניבה פירות רבים ב"ה, ויחד עם זאת להמשיך כל יום ולנסות להתחדש, להתרענן - בכוחות חדשים, בהקמת יישובים נוספים, ובחיזוק היישובים הקיימים בהוספת שכונות בתים ומשפחות.** ההתבוננות הזו נותנת לנו פעמים רבות נקודת מבט ופרספקטיבה לא של הכאן ועכשיו, אלא של תהליכים ארוכי טווח ועמוקים, של גאולה ושל תודעה.

כאשר אנו נתפסים לפעמים לצער למול הקשיים, ולמול העיכובים שבדרך אנו רואים רק תמונה חלקית, ואנו צריכים להתבונן אחורה, לעבר

התורה - סיפורה של ארץ ישראל

המשך בעמ' 6

אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלְיַעֲקֹב לֵאמֹר
לְזָרְעָךָ אֶתְנַנָּה; הָרְאִיתִיךָ בְּעֵינַי וְשָׁמָּה לֹא
תַעֲבֹר" (דברים ל"ד, א' - ד').

כל קורא פסוקים אלו תמה, לשם מה היה צריך להכאיב למשה, הנמצא בהישג יד מארץ ישראל, ולומר לו "הראיתך בעיניך - ושמה לא תעבר"? נדמה שרש"י משיב על שאלה זו, כשהוא מדייק בלשון התורה. הכתוב אומר "אשר נשבעתי...לאמר", הרי 'לאמר' פירושה בדרך כלל לאמר לאחרים; ולמי היה עליו לומר? ועל כן פירש רש"י "כדי שתלך ותאמר לאברהם ליצחק וליעקב, שבועה שנשבע לכם הקב"ה, קיימה. וזהו לאמר, לכך הראיתיה לך, אבל גזרה היא מלפני ששמה לא תעבור, שאלולי כך הייתי מקיימך עד שתראה אותם נטועים וקבועים בה ותלך ותגיד להם" (שם, ד ד"ה "לאמר לזרעך"). אם כן עיקר היגד זה למשה לא היה לומר שלא ייכנס לארץ, אלא שיילך לאבות לומר להם שהקב"ה קיים את ההבטחה לתת לבניהם את הארץ.

חתימת התורה נעוצה בתחילתה - בראשיתה ההבטחה ובסופה ההגשמה. שישנה דורות ציפו האבות להגשמת השבועה, עד שהקב"ה הראה למשה את הארץ וציווה אותו לילך לאבות ולומר להם: קיימתי את שבועתי, ישראל נכנסים לארץ. ●

גזירת 'כי גר יהיה זרעך' המוטל על זרעו של יצחק, אמר: אלך לי מכאן, אין לי חלק לא במתנה שנתנה לו הארץ הזאת ולא בפרעון השטר" (שם, ד' ד"ה "ולא יכלה") - הרי שעשיו ויתר על חלקו בארץ ישראל ובלבד שלא ישא בעול הגלות. מכאן ואילך מתחיל סיפור גלגול השבטים עד ליציאת מצרים ומתן תורה, ולבסוף לירושת הארץ. שכן רק מי שעבר את כור ההיתוך של גלות מצרים, זכאי לרשת את הארץ; רק מי שהיה גר ונתקיים בו "ועבדו וענו אותם" מתקיים בו גם "ודור רביעי ישובו הנה". נמצא שכל ספר בראשית מספר את סיפורה של ארץ ישראל ואת שייכותה לבני ישראל דווקא, ועל כן סיפרה התורה לא רק על הבריאה וחלוקת העמים והבטחת הארץ, אלא גם על המאבק שבין יעקב לעשו, על הפרידה, על המריבה בין האחים ליוסף עד היציאה ממצרים; ללמדך שארץ ישראל שייכת רק לעם הסגולה שעבר את כור ההיתוך של גלות מצרים.

וכשם שהתורה פתחה בעניין ארץ ישראל, כך היא מסיימת בו: "וַיַּעַל מֹשֶׁה מֵעֶרְבַת מִזְרָאֵל אֶל הַר נֶבֹ, רֹאשׁ הַפְּסֶה אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי יְרֵחוֹ; וַיִּרְאֶהוּ ה' אֶת כָּל הָאָרֶץ אֶת הַגִּלְעָד, עַד דָּן, וְאֶת כָּל נֶפְתָּלִי... וַיֹּאמֶר ה' אֵלָיו, זֹאת הָאָרֶץ

ברחשית ההתיישבות 2

בסיסי הטירונים קבעו את מפת ההתיישבות

אחד האנשים הראשונים בצמרת הביטחונית שהחל לחשוב על נוכחות יהודית ביהודה ושומרון עם תום הקרבות של מלחמת ששת הימים, היה ראש מחלקת ההדרכה במטכ"ל באותם ימים, אלוף אריאל שרון. פיזית, היה שרון באותה עת אלפי מילין מיו"ש - על גדות תעלת סואץ, לאחר שאוגדת השריון שבפיקודו לחמה ושברה את המערך המבוצר המצרי באום-קטף בסיני. מגדות התעלה שלח שרון מברק לבית הספר לחיל-רגלים, והורה להעבירו, או יחידות ממנו, לבסיס הירדני הקרוב ביותר לשכם. כך קם בסיס חורון ליד הכפר חווארה, שנודע שנים בשם בה"ד 3.

מאוחר יותר, כשחזר שרון למטכ"ל לתפקידו כראש מחלקת הדרכה, עסק בהעברת שאר בסיסי ההדרכה ליהודה ושומרון, במטרה ליצור נוכחות צבאית יהודית בשטח. זאת היתה בעצם התשתית הראשונה לאחידה היהודית ביהודה ושומרון. בתוך פרק זמן קצר יחסית נפרסו בסיסי ההדרכה, או חלקים קדמיים שלהם, ביהודה ושומרון. בסיס טירוני הצנחנים הוקם ליד הכפר סאנור, בסיס נוסף הוקם בבית-סחור שממזרח לבית-לחם. בסיס טירוני גולני עבר למחנה בזק שבצפון-מזרח השומרון. בסיס טירוני חיל-הנדסה היה באדוריים שבדרום הר-חברון, ובמחנה עציון בגוש-עציון. בסיס טירונים נוסף הוקם מצפון לרמאללה, והוכר במשך שנים בשם בה"ד 4. בסיס טירוני תותחנים הוקם בצפון השומרון, ובסיס טירוני משטרה-צבאית הוקם ליד הכפר

קדום. שר הביטחון משה דיין תמך במהלך. יותר מכך, הוא הסכים להעביר למגורים בבסיסים גם את משפחות אנשי הקבע. אבל את העזרה הגדולה ביותר קיבל שרון מהאלוף מתי פלד, אז ראש אגף אפסנאות ולימים אחד ממנהיגי השמאל הציוני שדגל בנסיגה מלאה מכל רחבי יש"ע. 10 שנים אחר-כך, אחרי ה"מהפך" הראשון ועליית הליכוד לשלטון, יהוו הבסיסים הללו את תשתית מפת ההתיישבות היהודית. היה זה אחרי שראש-הממשלה הציע להכניס את היישובים למחנות צבא בנוסחאות שונות של אזרחים בשירות צה"ל. בגוש-אמונים, אחרי לבטים קשים, קיבלו את הצעתו. לא הרחק מבסיס סאנור יקום לימים היישוב שאנור. בה"ד 4 שימש בסיס להקמת היישוב בית-אל. גרעין שומרון התמקם סמוך לבסיס טירוני התותחנים בצפון השומרון, מדרום לסבסטיה, והקים שם את היישוב שבי-שומרון. אחד השמות המפורסמים בהיסטוריה של ההתיישבות ביהודה ושומרון היה בסיס טירוני משטרה צבאית בקדום, שם החל דרכו היישוב קדומים (וגם אלון-מורה). העברת בסיסי הצבא קבעה לימים את המפה, מפת ההתיישבות. ●

(מעובד מתוך ספרו של חגי הוברמן "כנגד כל הסיכויים" על תולדות מפעל ההתיישבות ביו"ש, הוצאת ספריית נצרים).

אמנם בנכול העם סמעתו,
ונשקע בהבלי החומר ואת פועל ה' לא יבין,
אז בהרבותו השתדלות לא יפיר כלל יד ה'...
ולא יבא בהנהגה טבעית אל שלמותו...
עד שיתרומם שכלם לדעת את ה'
ג"כ בדרכי הטבע שהוא כולו
פועל ה' ומעשה ידיו...

(הראי"ה קוק, עין אי"ה ברכות)

” מנהיגות שאינה מנהיגה,

תקשורת שאינה מדווחת אמת
וקבוצה של עשירים מאוד,
המעוניינים בשקט על מנת
להבטיח רווחים מקסימאליים.

“

משה יעלון

מקום I
ברשימות
רבי המכר

דרך ארוכה קצרה, ספרו החדש של
משה (בוגי) יעלון, גדוש בביקורת חריפה ומנומקת על
הצורה שבה התקבלה החלטת ההתנתקות מרצועת עזה, על
ניהול העניינים בלשכת ראש הממשלה שרון, על הממשלה
ועל הפיקוד הבכיר של צה"ל במלחמת לבנון השנייה.

הזמנות קבוצתיות/ארגונים:
052-5558091 (רוני)

הוצאת ספרים

הזמנות ליחידים:
03-7683326 (אוסנת)

ישע שלנו

נופי "ארץ בראשית"

צל ופרשה ברחשית

הרב מרדכי גרינברג ראש ישיבת "כרם ביבנה"

התורה - סיפורה של ארץ ישראל

ובאתן לעשו את הר שעיר לרשת אותו, ויעקב ובניו ירדו מצרים" - ויש להבין, מה מקומו של עשו בהגדה של פסח?

וביאר הגרי"ז (על התורה אות י'), שבברית בין הבתרים נאמר "כִּי גַר יִהְיֶה זֶרְעָךָ... וְדֹר רְבִיעִי, יָשׁוּבוּ הֵנָּה" (בראשית ט"ו, י"ג - ט"ז), אך לא ברור מיהו 'זרעך' היורש את הארץ: ישמעאל, עשו או יעקב. והנה ישמעאל הוא בן השפחה והוא ודאי נדחה; אך מי מבני יצחק יזכה בה. "הֲלוֹא אֵח עֲשׂו לְיַעֲקֹב נָאִם ה'" (מלאכי א', ב' - ג'), ושניהם זכאים! ואכן בילקוט שמעוני שנינו "אמר לו הקב"ה, ראו באיזה חרש נתתי את התורה, במזל תאומים, שאם יבא עשו הרשע להתגייר ולעשות תשובה יבא ללמוד תורה" (שמות, רמז - רעא) - הרי ששניהם היו זכאים לקבל התורה; ואם כן הוא, במה זכה יעקב לרשת את הארץ?

אלא שברית בין הבתרים לא היתה רק נבואה שזרעו יהיו גרים בארץ לא להם, מסביר הגרי"ז "אלא זה היה מתנאי הברית, שעל מנת כן נכרתה הברית שמתחילה יהיו זרעו גרים בארץ לא להם ועבדום וענו אותם וגו', ורק דור רביעי ישובו הנה וכו' וזה הביאור 'ידוע תדע', כי צריך אתה לדעת זאת ולקבל שעל מנת כן אתה נכנס לברית". רק הזרע שיעבור את כור ההיתוך של גלות מצרים יזכה בארץ ישראל לנחלה.

וכן פירש רש"י על הפסוק "וַיִּקַּח עֲשׂו אֶת נָשָׁיו וְאֶת בָּנָיו... וַיֵּלֶךְ אֶל אָרֶץ, מִפְּנֵי יַעֲקֹב אָחִיו" (בראשית ל"ו, ו') - "מפני שטר חוב של

בנין ארץ ישראל עומד כיום בראש סדר היום הציבורי, ולא בכדי, שכן הוא שורש משורשי אמונתנו. חז"ל הפליגו בשבח בניין הארץ ואמרו ש"ישיבת ארץ ישראל שקולה כנגד כל המצוות שבתורה" (ספרי דברים, פסקה פ'). דומה שאין עוד נושא בתורה שחוזר על עצמו פעמים כה רבות כמו ארץ ישראל, וגם רש"י קודם שביאר את בריאת העולם ראה כורח לבאר את הזיקה בין ישראל לארץ ישראל: "אמר רבי יצחק, לא היה צריך להתחיל את התורה אלא מהחודש הזה לכם, שהיא מצוה ראשונה שנצטוו בה ישראל, ומה טעם פתח בבראשית? משום "כח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים" (תהילים קי"א, ו). שאם יאמרו אומות העולם לישראל לסטים אתם, שכבשתם ארצות שבעה גוים; הם אומרים להם, כל הארץ של הקב"ה היא, הוא בראה ונתנה לאשר ישר בעיניו, ברצונו נתנה להם וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו" (רש"י, בראשית א', א). ויש לשאול, נניח שלגבי פרשת בראשית שהיא פרשת הבריאה, פרשת נח שעיקרה בהתפלגות העמים, ואף פרשת לך-לך שעניינה ירושת הארץ - באלה די לנו להבין שהקב"ה ברא את העולם, חילק את האומות וייעד לנו את ארץ ישראל. אך לשם מה נכתבו כל הפרשיות הבאות ולא נאמרה מיד פרשת "החדש הזה לכם"? ועוד, בהגדה של פסח נאמר "ואקח את אביכם את אברהם מעבר הנהר, ואולך אותו בכל ארץ כנען, וארבה את זרעו ואתן לו את יצחק, ואתן ליצחק את יעקב ואת עשו,

המשך בעמ' 11

ירושלים	תל אביב	חיפה	חברון	שכם	בארשבע
16:22	16:36	16:27	16:36	16:27	16:39
17:33	17:34	17:33	17:34	17:32	17:35

כניסת שבת
צאת השבת

סיפוח של מקום לעבדה ולשמרה

אשר חקק חוקים בעד עקרונות שמירת הטבע. החוקים היו רופסים ביותר וקשים לאכיפה, אך עצם קיומו של החוק הצביע על ניצני הכרה על שמירת הטבע והגברת המודעות לכך. בתקופת הקמתה של המדינה לא נפנו מנהיגיה לבעיית שמירת הטבע. היו להם בעיות תכופות יותר כגון קליטת גלי העלייה הגדולים של שנות ה־50, התיישבות וביטחון שעמדו על הפרק. ניצני שמירת הטבע החלו להופיע בשנת 1954, בעת ייבוש אגם החולה. על רקע פעילות הייבוש הקימו את "החברה להגנת הטבע", שהחלה לעסוק בפעילות למען איכות הסביבה בישראל.

המדרש אומר: "בשעה שברא הקב"ה את האדם הראשון, נטלו וחזרו לפני כל אילני גן עדן ואמר לו: ראה מעשי כמה משובחים המה! וכל מה שבראתי, בשבילך בראתי. תן דעתך שלא תקלקל ותחריב את עולמי שאם תקלקל אין שיתקן אחריו" (קהלת רבה, ז' כ"ח). ממדרש זה למדים מהי חשיבות שמירת העצים והטבע הסובב אותנו. אם אנו בני האדם נחריב את הטבע, נשאר צלקת בשטח ולא יהיה תיקון לדבר. יותר מכך, כבני אדם, מחויבים אנו לשמור על הטבע וכמובן שיש גם מחויבות לנטוע עצים ולטפח את סביבותינו. יש לתת את "דעתנו" לטובב אותנו ולטפח ולהמשיך את קיום הטבע סביבנו. במיוחד כיום, כאשר אנו נמצאים תחת סכנת ההתחממות הגלובלית, צריכים אנו לדקדק יותר במעשינו הקשורים

יטע ה' אלקים גן בעדן מקדם; וישם שם את האדם אשר יצר" (בראשית ב' ח'). האדם, בדומה לעץ, זקוק לבית גידול שבו יתפתח כראוי. כאמור, תפקידו הראשון של האדם בכתוב היה "לְעַבְדָּהּ וּלְשָׁמְרָהּ" (בראשית ב' טו), האדם צריך לטפל ולטפח את עצי גן עדן. אפשר לומר שהאדם הראשון לומד לטפח את הצומח שבגן כשיעור מקדים לגידול וטיפוח ילדיו. הגנה על הצומח איננה עוסקת רק בעץ מאכל אלא בכל עץ – גם אם אינו מניב פירות. לומדים שאין להשחית עצים סתם כך, ואפילו לא בעת מלחמה, מצור וכיבוש: "כִּי תִצּוּר אֶל עֵיר יָמִים רַבִּים לְהִלָּחֵם עֲלֶיהָ לְתַפְשָׁהּ לֹא תִשְׁחִית אֶת עֵצָהּ לְגִדּוֹחַ עֲלֶיהָ גֵרֶן כִּי מִמֶּנּוּ תֵאָכֵל וְאֵתוֹ לֹא תִכְרֹת, כִּי הָאָדָם עֵץ הַחַיָּה..." (דברים כ', י"ט).

הגנת הצומח והחי מוזכרת גם בדברי חבקוק הנביא, המטיח דברים קשים במלך בבל, שהרבה לכרות את ארזי הלבנון ולפגוע פגיעה ישירה בחיות האזור: "כִּי תִמָּס לְבָנוֹן יִכָּסֵךְ וְשֹׁד בְּהֵמוֹת יִחְיֶיתָ..." (חבקוק ב' י"ז). כבר באמצע המאה ה־19 עברה הארץ התפתחות טכנולוגית ותעשייתית שהחלה את הפגיעה בטבע. השימוש בכלי־נשק מודרניים הביא להכחדת מינים רבים של בעלי־חיים, וכבר בראשית המאה ה־20 נעלמו מנופי ארצנו התנין והדוב. בשנת 1892 החלה לפעול הרכבת בישראל. לצורך הפעלת הקיטור, כרתו אלפי דונמים של עצים, ועד סוף מלחמת העולם הראשונה, כמעט ולא נשארו בארץ יערות טבעיים. השלטון המנדט הבריטי היה הראשון

ברחשית ההתיישבות

השבת, פרשת בראשית, אנו מתחילים במדור חדש, "בראשית ההתיישבות" שיופיע מדי פעם ועמו סיפור, עובדה מעניינת או גילוי חדש על ימי ראשית ההתיישבות, מהתקופה שבה מקומות רבים ביהודה ושומרון עוד עמדו בשממון. השבת בחרנו להביא שני סיפורים, האחד מימי העלייה לקרקע של היישוב כפר עציון, והשני על כיצד שורטטה מפת ההתיישבות – מתוך ההבנה שסיפור יהודה ושומרון הוא הסיפור של כל יהודי. כך הכל התחיל, ומשם המשיך והתפתח, וב"ה ההתיישבות ממשיכה לגדול ולתבסס במרחבי ארץ אבותינו:

כפר עציון – "נס" עשירי למניין

כדי שבשבת הראשונה של גוש־עציון המתחדש יישמע קול צהלת ילדים

ומיים אחרי העלייה לקרקע של כפר־עציון, ביום שישי, נערכו המתיישבים לשבת הראשונה ביישובם, שבת ראשונה של נוכחות יהודית בחבלי יש"ע המשוחררים. לקראת השבת הכינו המתיישבים את ה"עירוב" ליישוב הצעיר, ה"עירוב" הראשון מעבר לקו־הירוק אחרי מלחמת ששת הימים. כיוון שלא יכלו להקיף את כל היישוב, לשבת הראשונה הקיפו אזור קטן יותר, שבו יוכלו לטלטל חפצים. כשעה לפני כניסת השבת הופיעה לפתע מכונית, ומתוכה יצאו חמישה מחברי מושב נחלים, בעלי משפחות, שהחליטו שעליהם לשבות את השבת הראשונה בכפר־עציון המחודש. היתה זו יוזמתם של שניים מחברי מושב נחלים, בן־ציון הנאמן (הנמן) ואברהם רטנר, שהשתתפו בעלייה לגוש, נסעו הביתה להביא את נשותיהם וילדיהם,

אגודי ערים לאיכות הסביבה - איגוד ערים לאיכות סביבה שומרון הפועל לשמירת איכות הסביבה בכל אזור שומרון, בנימין, בקעת הירדן והעיר אריאל ואיגוד ערים איכו"ס יהודה הפועל באזור אפרת, הר חברון, ביתר עילית, מעלה אדומים, גוש עציון, הראדר, מגילות, חברון וקריית ארבע. שני גופים אלו פועלים בתחומים השונים לשיפור: מנהל סביבתי, מניעת מטרדים בתעשייה, תכנון אזורי סביבתי, פסולת מוצקה ומחזור, איכות מים ושפכים, רישוי עסקים, חינוך סביבתי והסברה, תלונות הציבור, חומרים מסוכנים, מניעת רעש וזיהום אוויר, קרינה, אקולוגיה כפרית וניהול מיזמים ופתרונות לשפכים ולפסולת. ניתן להיכנס לאתר האינטרנט של איגודי הערים ביו"ש לשמירה על איכות הסביבה בכתובת: www.enviosh.org.il וללמוד ולקרוא על הפעילות הנעשית באזורנו על מנת לשמור ולסייע להגן על הטבע המשאבים והסביבה בה אנו חיים.

דווקא בשנה זו, שנה אשר מסמלת את התחדשות הנטיעה והגינות שלאחר שנת השמיטה, ננהג כמנהג אבותינו "לעבדה ולשמרה", ונמשיך לעבוד למען אדמת ארץ ישראל. דווקא השנה נאמץ דרכים חדשות להתמודד עם הבעיות הסביבתיות בארץ ובעולם, נחשוב על פעולותינו ונלמד כיצד לצמצם את השפעותינו על הסביבה. ●

להזמנת סיורים בבנימין שומרון ובקעת הירדן **בית ספר שדה עפרה 02-9975516**

יער אום צפא

לשמירת הטבע.

"פעם אחת טייל ר' שמואל, אחיו של הרב (קוק), יחד עם הרב. ישבו לנוח תחת עץ, היה זה אילן סרק, וקטף ר' שמואל ענף ממנו. נזדעזע הרב ואמר לו: 'מה עשית? יש ערך לכל דבר הנטוע בארץ. מה שנוטעים היום מחיה את הארץ. הנה ארבעת המינים שנוטלים בחג הסוכות, חג האסיף, הם סמל לפירות הארץ, והטעם למה שנוטלים ערבה הוא, ללמדנו שגם לאילן סרק יש ערך'" ("מלאכים כבני אדם", עמ' 240).

איכות הסביבה עוסקת בנושאים שונים והמודעות לנושא הולכת וגדלה ויש לקחת בחשבון שלאדם יש השפעה רבה על תהליכים ומערכות אקולוגיות, לאדם יש יכולת ואמצעים טכנולוגיים לצמצם נזקים ולשמור על הסביבה. ביחד עם זאת, יש לחנך לשמירת הטבע. הדרך הטובה ביותר היא לתור את הארץ ברגלינו ולהכיר את נופיו. כך נלמד להעריך את ארצנו ולשמור עליה.

גם ביהודה ושומרון אנו שומרים על איכות הסביבה. לפני למעלה מעשור התאגדו הרשויות המקומיות ביו"ש בשני

נקבע דווקא בלשון זו. עכשיו כשבאתי אליכם, אני מבין! עמד ובירך בשם ומלכות: "ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם, מציב גבול אלמנה". את תפילת ראש השנה קיימו בחגיגות רבה בקיבוץ בן השבוע, כפי שאישר להם לוי אשכול. אבל לקראת יום הכיפורים נסעו חלק גדול מהחברים הביתה. רובם לא היו בבית מיום העלייה. בצהרי היום גילו חברי הקיבוץ לחדתם, שנשארו רק תשעה גברים. יום כיפור ללא מניין?

שעת בין הערביים, זמן "כל נדרי" מתקרב, כשלפתע הבחינו ביהודי חבוש כיפה שחורה, כסוף שיער, עוטה חליפה וענוב עניבה, בעל חזות מכובדת, הולך בכביש המוביל לקיבוץ. חנן פורת ניגש אל האורח לברר מה מעשהו, והלה השיב בפשטות: "באתי להתפלל איתכם ביום הכיפורים. הרגשתי שאני חייב להיות איתכם - ובאתי". כעת זיהו במי המדובר: היה זה השופט בנימין הלוי, שופט בית המשפט העליון שהתפרסם במשפט קסטנר כשאמר את המשפט שנחרת לדורות "קסטנר מכר את נשמתו לשטן". השופט הלוי נחשב אז לאישיות מוסרית רמת מעלה, וחברי הקיבוץ הצעירים חשו כבוד רב שדווקא אדם זה בא להשלים להם מניין ביום הכיפורים באופן כל כך לא מתוכנן ומפתי. ●

המשך בעמ' 11

ביישוב. הם הביאו איתם את כל האוכל לשבת, כי לא רצו להכביד על המתיישבים הצעירים. תפילת קבלת שבת הראשונה בכפר עציון המתחדש היתה מרגשת, וכך גם סעודות השבת שהיו מתובלות בשירה ודברי תורה.

מספר ימים אחרי עלייתם להר ביקר אותם הרב הראשי לישראל, הרב יהודה אונטרמן זצ"ל. "הגמרא פוסקת: הרואה בית ישראל ביישוב, מברך 'ברוך מציב גבול אלמנה'" - אמר למתיישבים - "הרי אני כבן שבעים שנה, ולא זכיתי לירד לטעמה של ברכה זו ולהבין מדוע

חיבת הארץ של גדולי ישראל

החת"ם סופר: "ארץ ישראל עדיף מחוצה לארץ בכל הזמנים"

גם אצל ר' פנחס הורוביץ מחבר ספר ההפלאה ואצל ר' טיבלי שייער במיינץ. חוץ מלימודיו התורניים למד בנוסף מתמטיקה ואסטרונומיה. הוא נסמך להוראה על ידי ר' נתן אדלר הכהן והרב מרדכי בנט. החת"ם סופר נישא לבתו של ר' משה ידוויץ בפרוסניץ. בתחילה, סירב ליטול על עצמו תפקיד רבנות אבל מחוסר ברירה קיבל

ר' משה סופר הידוע בכינויו החת"ם סופר - על שם ספרו חידושי תורת משה, מגדולי הפוסקים בדורות האחרונים, נולד בפרנקפורט על המיין לרייזל ושמואל בשנת תקכ"ג (1762). כשהיה בן 9 למד בישיבתו של ר' נתן אדלר בפרנקפורט ובגיל 13 כבר דרש בענייני הלכה. ולאחר מכן למד

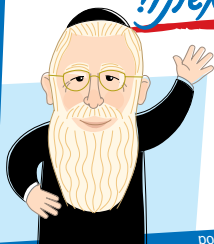
ירושלים
לא נא

מניסין

10 סיבות למה פרוש משלנו

- 1. ירושלים לכל נפש**
פרוש מאמין בסטטוס קוו כי הוא הדרך הנכונה המאפשרת לכל ירושלמי למצוא בה את מקומו ואת עולמו הרוחני. פרוש מתחייב - ירושלים לכל נפש.
- 2. חינוך לכל נפש**
פרוש ינהל את החינוך בשיתוף ובהתייעצות עם הציבור הציוני דתי ונציגיו. פרוש יפעיל תוכנית להקל את נטל התשלומים הכבד המוטל על ההורים. פרוש יסייע לבתי הספר הממלכתיים דתיים, ממ"ד תורניים, תלמודי התורה ורשתות החינוך הציוניות דתיות השונות. כל תלמיד ירושלמי ימצא לו את המסגרת החינוכית הציונית דתית המתאימה והראויה לו.
- 3. דיור זה הסיפור**
פרוש יאתר שטחים בירושלים להקמת שכונות חדשות לכל הציבור וגם שכונות עבור הציבור הדתי לאומי, לצד הרחבת שכונות קיימות כמו הר חומה (חומת שמואל) ופסגת זאב. בנוסף תופעלנה תוכניות מגוונות כדוגמת פינוי בינוי באזורים שהציבור הציוני דתי מעוניין להתגורר בהם. דיור זה הסיפור שיוכחן זה הנסיון.
- 4. שרותי הדת**
פרוש יקיים הדברות ושיתוף פעולה על צרכי הדת היחודיים של הציבור הציוני דתי, למן מינוי רבנים ציונים דתיים בקהילות השונות ועד לפתרון מצוקת בתי הכנסת והמקוואות בשכונות השונות.
- 5. תרבות לכל**
פרוש יטפח את מוסדות התרבות בירושלים ובכללם מוסדות התרבות היהודית המתחדשת שאינה מתכחשת למסורת העבר ולעולם הרוחני של עמנו.
- 6. אקדמיה לכל נפש**
פרוש יהפוך את ירושלים למרכז אקדמי גדול ומוביל. לצד האוניברסיטה העברית, יטפח מוסדות אקדמיים שבוטרי ישיבות ההסדר והמכינות הקדם צבאיות רואים בהם בית. ככל שנשכיל למשוך יותר צעירים ללמוד בירושלים, כך נבטיח את גידול אוכלוסייתה בכח אקדמי תורם ושותף.
- 7. קידום המדרשות לנשים**
פרוש יטפח ויתמוך במוסדות הלימוד התורניים העל תיכוניים המיועדים לנשים. מוסדות אלו ראויים לקידום וסיוע משום שהם מצביעים על צורך ורצון מצד הנשים הירושלמיות.
- 8. איכות חיים**
פרוש יפעל לריכוז מוסדות הציבור: ספריות, מתנ"סים בתי"ס וכד' בשכונות הציוניות דתיות על מנת להבטיח נגישות וחיים נוחים יותר.
- 9. כלילת יופי**
פרוש יגייס את כל נסיונו בעבר כסגן ראש העיר ואת הקשרים והידע שצבר במשרד השיכון ובכנסת כדי לחולל מהפכה של ממש בפניה של ירושלים.
- 10. עולים לציון**
יהודים מכל העולם מתפללים לירושלים. פרוש יפעל להגשים את התפילות ולעודד עלייה לירושלים מארצות הרוחה למגורים אמיתיים בירושלים.

בלבתי אכריכן נתפלא כאלון
ליבתי ראא ציר טובי, ראא ציר מאלון!

מניסין

ירושלים
גאולה אל פרוש

www.porush.co.il

מטה דתיים לאומיים למען פרוש 02-5722522 ופק 02-5722523 porush.jerusalem@gmail.com

על עצמו משרת רבנות בעיר דרזניץ, ובשנת תקנ"ח (1798) הגיע למטרסדורף בהונגריה, ושם עמד בראש הישיבה.

בשנת תקס"ג (1803) התמנה לרב בפרשבורג, שהייתה הקהילה הגדולה והחשובה בהונגריה, והקים בה ישיבה גדולה שאליה הגיעו תלמידים מארצות רבות, עד שהגיע מספרם לכחמש מאות תלמידים. הוא שימש כרב המחוז וכראש הישיבה כ־36 שנה - עד יום מותו. 9 שנים אחרי שהגיע לפרשבורג מתה אשתו הראשונה והוא נישא לבתו של רבי עקיבא איגר. חותנו זה העיד עליו שרוח הקודש הופיעה בבית מדרשו ותשובותיו היו מעין שכינה המדברת מתוך גרונו. תלמידיו של החת"ם סופר העריצו אותו והאדירו את שמו. תלמידיו הקימו ישיבות בכל רחבי הונגריה, שימשו ברבנות בקהילות שונות ומקהילות רבות במרכז אירופה (אוסטריה, יהודים מהונגריה, צ'כיה וסלובקיה של ימינו) פנו אליו בשאלות בדיני איסור והיתר ועניינים אחרים, ונהגו על פי פסקיו שהתקבלו ללא שום הרהור בקהילות הונגריה. שמו של החת"ם סופר יצא לתהילה בכל קהילות ישראל.

ימיו של החת"ם סופר היו ימי ביכורי האמנציפציה (שוויון זכויות פוליטי וחברתי) היהודית באירופה המערבית. בעקבותיה החל תהליך חילון והתחלה של תנועת רפורמה ביהדות. החת"ם סופר לא רק שלא שמח לקראת האמנציפציה, אלא ראה בה פגע גדול ופיתוי שדרכם אך ורק להרע ולהזיק: "...הצרה היא בהיפך, שהמלכות נותנת חירות לישראל ומגביהתם ומקרבתם והיא צרה גדולה מראשונה, שבעונותינו הרבים כל מגמת ישראל אז להתקרב אל שרי מלוכה וללכת בחוקותיהם ולעזוב תורה ומצוות מרצונם. וזה נקרא שעבוד ולא עבדות. כי בני חורין הם מעבדות אך טומאת הארץ מושלת בהם..." במעשיהם של הרפורמים ראה סכנה גדולה לקיומו של עם ישראל והובלה להתנצרות, ולכן תיקן את האמירה ש"חדש אסור מן התורה", שבמקור נאמרה על סוגיית איסור האכילה מהתבואה החדשה (שנקראת חדש) לפני שמניפים את העומר בבית המקדש. החת"ם סופר העניק לאמירה זו משמעות מקורית - שכל שינוי במצוות ובמנהגי ישראל אסור, אך ורק מפני שיש בו חידוש, וגם אם אינו סותר את התלמוד והפוסקים. הוא הדגיש ששינויים בדת, אפילו הקטנים ביותר יכולים לערער את כוחה של היהדות. לשיטתו כל חידוש בחיים היהודיים אסור מן התורה. בהטפתו להגבהת החומות היה בין יוצרי האורתודוקסיה היהודית, ומחוללה הראשי.

החת"ם סופר פעל רבות למען יישוב ארץ ישראל. כמה מתלמידיו עלו לארץ והקימו ויסדו את כולל בני הונגריה בירושלים והיו ממקימי פתח תקווה. בספריו מבטא החת"ם סופר את קדושתה של ארץ ישראל וייחודה על פני שאר הארצות. בחידושיו למסכת סוכות משווה החת"ם סופר בין מצוות יישוב הארץ ועבודת הקרקע לבין מצוות תפילין וטוען זו מצווה וזו מצווה: "נראה לפי עניות דעתי, שר' ישמעאל לא אמר 'ואספת

דגנך', אלא בארץ ישראל, ורוב ישראל שרויין בה, שהעבודה בקרקע גופה מצווה היא משום יישוב ארץ ישראל, ולהוציא פירותיה הקדושים, ועל זה צוותה התורה 'ואספת דגנך'. ובוטע זורה בגורן שעורים בלילה, משום מצווה. וכאילו תאמר: לא אניח תפילין, מפני שאני עוסק בתורה - הכי נמי לא יאמר: לא אאסוף דגני מפני שאני עוסק בתורה. ואפשר, אפילו שאר אומנויות, שיש בהן יישוב העולם, הכל בכלל מצווה! אבל כשאנו מפוזרים, בעזונותינו הרבים, בין אומות העולם, וכל שמרבה העולם יישוב, מוסיף עבודת ה' חורבן..." ועוד כותב החת"ם סופר בספרו "תורת משה", בפרשת דברים על חשיבותה של האבילות וזכרון בית המקדש שהיא חלק מבנינו: " כתוב (ישע' סב, ו' - ז'): 'המוכירים את ה' אל דמי לכם ואל תתנו דמי לו עד יכונן ועד ישים ירושלים תהלה בארץ'". חרובנה היינו בנינו (של בית המקדש). בכל שנה בעת הזאת כשמתקבצים לבכות על חורבנו, היינו 'יכונן וישים ירושלים תהלה בארץ'. והנה אנו מונים לבנינו. שלמה בנאו שבע שנים והורדוס שש שנים ואנחנו עוסקים ובונים זה אלף ושבע מאות וע"ב שנים. וזה שאנו מונים לחורבנו כמה שני החורבן, כך הם ימי הבנין, כי ההספד והבכי על החורבן הוא עצמו הבנין..." ומובא בשו"ת חת"ם סופר (חלק ב' יורה דעה סימן רלד): "ארץ ישראל עדיף מחוצה לארץ בכל הזמנים בלי ספק ... והנה לכאורה משמע לא משום מצות התלויים בא"י וירושלים כופים אלא משום קדושת עצמה ... כי אין אנו עוסקים אם מצוות נוהגים או לא או אם מותר לכנס שם או לא רק בקדושה עליונה שירושלים הוא שער השמים מימות עולם אפילו כשהיה היבوسی יושב ירושלים והכנעני והפריזי אז בארץ ולא וזה ולא תזוז שכינה מכותל מערבי אפילו בחורבנה... היוצא מדברינו דעל כל פנים לכולי עלמא קדושת שניהם קדושת עולמים מימות עולם עד סוף כל ימות עולם לא נשתנה ולא ישתנה..." וכך כתב (בשו"ת חת"ם סופר, חלק ו', סימן פ"ד) על חשיבות התפילה בלשון הקודש: "אלו נאמרין בכל לשון... היינו דוקא ביחיד באקראי, אבל לא להתמיד, ומכל שכן להעמיד שליח ציבור להתפלל בלשון העמים. ואי משום שלא יבינו הדיוטות מה הם אומרים בלשון הקודש, אם כן נוח יותר לתקן, שכל אחד ילמד פירוש התפילה להתפלל בלשון הקודש, ממה שיתקנו להתפלל בלעז... הרי לימודים לשונות הגויים, ולמה לא ילמדו להבין מה שהם מקבלים עול מלכות שמים מתפללים?"

החת"ם סופר השאיר אחריו כ־100 כתבי יד, ביניהם הודפסו: 'שו"ת חת"ם סופר' - על ששת חלקיו, 'חת"ם סופר' - חידושים על הש"ס, 'שירת משה' - שירים ופיוטים על דרך הקבלה, 'צוואת משה' - צוואת מ"ס לבניו ולזרעו, 'תורת משה' - פירוש על התורה, 'ספר זיכרון' - ספור צרותיו אשר סבל במשך הימים שבה פרשבורג הייתה במצור בימי מלחמת צרפת, הגדה של פסח עם פירוש, ועוד.

הרב משה סופר, בעל ה"חת"ם סופר", נפטר בכ"ה בתשרי בשנת ת"ר (1840). בנו, ר' אברהם שמואל בנימין (ה"כתב סופר") מילא מקומו ברבנות בפרשבורג, ובנו ר' שמעון (ה"מכתב סופר") היה רב ואב בית דין בעיר קרקוב. צאצאיו החליפו אותו בתפקידו עד שהקהילה הושמדה על ידי הנאצים בשואה. לאחר השואה המשיך נכדו רבי יוחנן סופר, האדמו"ר מעלוי, את השושלת, והקים מכון להפצת ספרי החת"ם סופר, את ישיבת ערלוי בקטמון שבירושלים, ואף הקים לזכרו רשת של מוסדות בכל רחבי העולם שבהם הוגים אלפי תלמידיו ממשיכי דרכו של החת"ם סופר. ●

קדושת החורב

מעמד הקהל

"זכר למקדש" (שם) והגר"א שפירא זצ"ל (מנחת אברהם ח"א סי' ל, תוך כדי משא ומתן עם הגרש"ז כהנא זצ"ל - למרות פער הגילים ביניהם) העלו אפשרות שמצוות הקהל תלויה במצוות ראיה אשר נוהגת בזמן המקדש "בבוא כל ישראל". אמנם בבית המקדש השני שרוב ישראל היו בגלות יתכן שהיא נהגה מדרבנן, אך לאחר חורבן הבית - אין חיוב הקהל כלל.

למרות זאת, כתבו הרבה מהגדולים בדורות הקודמים ובראשם האדר"ת, שיש ערך בקיום **זכר להקהל**, דהיינו לקיים זכר למעמד הקהל ביום הראשון של חול המועד סוכות במוצאי שנת השמיטה. ואמנם למעט בשנים שהדבר לא התאפשר עקב ריחוקנו משריד מקדשנו, נהגו לעשות זכר להקהל באופנים שונים בעיקר לאחר מלחמת ששת הימים. יהי רצון שיקומו בנו דברי החתם סופר (בחידושי למס' סוכה מא) ש"בזכות הדרישה לציון תהיה רפואה למכותינו", ונזכה לקיים מצווה זו כהלכתה בבוא כל ישראל לרגל בבניין בית המקדש השלישי. ●

בפרשת וילך צוותה אותנו התורה: להקהיל את כל ישראל האנשים והנשים והטף. במעמד זה אשר נעשה לאחר כפרת יום הכיפורים - קרא המלך באזני העם פרשיות ממשנה תורה, וכפי שכתבו חלק מהמפרשים עניינה כעין מעמד קבלת התורה, החדרת האמונה בליבות כל העם. הדעה המקובלת שחיוב מצווה זו מן התורה מותנה בכך שגם קיום מצוות השמיטה נוהגת מן התורה, ולפיכך מצוות הקהל אינה נוהגת בזמן הזה. אולם הרה"ג שלמה זלמן כהנא זצ"ל הסתפק בדבר שמא מצוות הקהל נוהגת בימינו מן התורה (עי' קובץ הקהל הוצאת מוסד הרב קוק עמ' עז - פד).

המנחת חינוך (מצוה תריב ד"ה שנצטוונו) מעלה אפשרות שמצוות הקהל אינה נוהגת בזמן הזה, משום שכל זמן שביית המקדש עומד בחורבנו, ואין אפשרות לקיים את המצווה כתיקונה בתוך העזרה - הרי שלא חל החיוב לקיימה.

אמנם רבי אליהו דוד רבינוביץ' תאומים זצ"ל (האדר"ת זצ"ל - קונטרס

Fetex

הפליז הכי מחמם

שחור-ברד שחור-כחול כחול-כהה-אפור שחור-כתום שחור-בורדו

www.Fetex.co.il

להזמנות: 052-6818690

הסימפוניה נמשכת...

לאור ההצלחה, בתי אמנה ממשיכה בבניה בשומרון ומזמינה אתכם לסימפוניה של איכות חיים!

רבבה

היישוב: דתי תורני
הקהילה: 165 משפחות
הבית: חד משפחתי
109 מ"ר בנוי + 63 מ"ר מעטפת

המחיר: ₪831,000

יקר

היישוב: דתי קהילתי
הקהילה: 220 משפחות
הבית: חד משפחתי
109 מ"ר בנוי + 102 מ"ר מעטפת

המחיר: ₪773,000

קרית נטפים

נמכר

~~**היישוב:** דתי קהילתי
הקהילה: 100 משפחות
הבית: חד משפחתי
111 מ"ר בנוי + 73 מ"ר מעטפת~~

המחיר: ₪748,000

כדואל

היישוב: דתי תורני
הקהילה: 175 משפחות
הבית: חד משפחתי
109 מ"ר בנוי + 102 מ"ר מעטפת

המחיר: ₪814,000

* המחירים צמודים למדד תשומות הבנייה 08/08

פרסומי ישראל ושוורץ

איזק נדל"ן, שיווק, נכסים
רח' חובבי ציון 36, כ"ת,
טל': 03-9303494, 050-5326929

איזק נדל"ן שיווק נכסים

**חדש!
נפתח משרד
מכירות
בפתח תקווה**

מרכז מידע אמנה: 1-800-260-240 ■ www.amana.co.il

ושבו בנים לגבולם
יהונתן פולארד נמק
בכלא האמריקני
8375 ימים
עד מתי!?

לפרטים והצטרפות לפעילות:
טלמסר 054-6437218 | פקס' 02-5636162
www.freepollard.net | freepollard@gmail.com

המוציא לאור:

ישיבה שומרון וחבל עזה

מועצת יש"ע

מועצת היישובים היהודיים
ביהודה שומרון וחבל עזה
בשיתוף: **ישראל מאוחדת**
בית הדפוס 11, גבעת שאול
ירושלים 95477
טלפון 02-6211999
פקס' 02-6516662
perla@myesha.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות

עורך:
ישי הולנד
כותבים:
משה מאירסדורף
מרדכי גנון
גרפיקה:
שקד מורי
צילום תמונת השער:
בית ספר שדה עפרה
פרסום מודעות:
שיראל בליינר
052-8903906
הפצה:
מקור ראשון - דוד
052-8908519
עיצוב והפקה:
שילה • ברק
בית אל
טל' 02-9973875

ילדים שלנו

זהה את המקום

שלום ילדים יקרים!

בפינה הזאת אנו מנעים יחד איתכם להתחבר **ולאהוב את ארצנו הקטנטונת והיפה**. מדי פעם, אנו מציגים בפינה חידה הקשורה לארצנו וכמובן שהפותרים נכונה יזכו בפרסים נאים. באהבה רבה, צוות העלון

את פתרון החידה יש לשלוח עד יום ב' הקרוב, באמצעות דוא"ל: m@myesha.org.il או באמצעות הפקס' 02-6516662. נא לציין שם וכתובת הפותר. בין הפותרים יוגרלו פרסים ממוצרי גוש קטיף. פתרון החידה יתפרסם מיום ג' הקרוב באתר www.myesha.org.il

המסע בעקבות ההתיישבות

סיפור בהמשכים פרק 63

מתפרס על כמעט שמונים שנה והסוף שלו עדיין לא ידוע! עיניו של אוריאל התרחבו בסקרנות ושוב המשיך. "למעשה, אנחנו נכנסים לסיפור באמצע. השנה עכשיו היא שנת תש"ז כשנה לפני קום המדינה. כחלק ממבצע גדול שנקרא 'מבצע 11 הנקודות' יוצאים מתיישבים להקים ישובים שונים כדי להשפיע על הגבולות של המדינה שבדרך". אוריאל זיהה קבוצה של אנשים מתקרבת לפיונים עם מוטות ארוכים ויריעות כהות. "האנשים שאתה רואה", אמר שוב, "הם גרעין של הקיבוץ הדתי שבא להקים יישוב על אדמות שנרכשו על-ידי איש ששמו טוביה מילר שהקים כאן פרדס לפני כ-15 שנה". אבל איפה הפרדס? - פרץ אוריאל לדברים. "כן, כפי ששמת לב במאורעות תרצ"ו הערבים החריבו את הפרדס והבאר שהיו כאן, אבל האנשים האלו באו לתקן את הבאר שסתמו השכנים ממול". "הם יצליחו?" שאל אוריאל בתקווה. "אח", נאנח שוב וחיך, "זוהי רק תחילתו של הסיפור! אי אפשר לקפוץ ככה..."

המשך בשבוע הבא...

מאירועי הפרקים הקודמים: אוריאל נשאב אל תוך תמונה ישנה שהוא מוצא בבית סבו, ומתברר לו שהוא חזר בזמן. הוא פוגש בשוב, אדם מסתורי המספר לו כי הם יוצאים למסע בעקבות ההתיישבות ביהודה שומרון חבל עזה. הפעם אוריאל ושוב נפגשים עם מתיישבים של הקיבוץ הדתי שמנסים לשקם קרקע שהייתה פרדס פורח עד פרעות תרצ"ו בהן הערבים החריבו את המקום כליל.

אוריאל עמד בלב שטח אדמה רחב. בכל מקום באופק הוא ראה דיונות של חול, אף פה ושם היה ניתן לזהות שרידים של עצים שנראו כאילו מחפשים מפלט מהשרב הנוראי. הוא המתין ששוב יגיע מהמערבולת. "מה מעכב אותך?" הוא לחש לעצמו. "הגעתי!" קול חזק נשמע מאחוריו והוא קפץ בבהלה. "אין לך סבלנות?" הוא ראה את שוב עומד מאחוריו, מחיך. "או, סוף סוף! איפה אנחנו?" הוא שאל בסקרנות מחכה לראות איזה מסע מחכה לו הפעם. "אה", אמר שוב במבט מלומד על פניו, "הפעם הגענו לאחד הסיפורים המעניינים של ההתיישבות בישראל. הוא